

Nr 70.

Ankom till riksdagens kansli den 23 maj 1919 kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående dyrtidstillägg för år 1918 å vissa jämlikt lagen den 12 mars 1886 angående ansvarighet för skada i följd av järnvägs drift utgående ersättningar.

I en till riksdagen den 14 mars 1919 avlåten proposition (nr 231) har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för samma dag, föreslagit riksdagen

dels medgiva, att till f. d. befattningshavare hos statens järnvägar, vilka enligt lagen den 12 mars 1886 angående ansvarighet för skada i följd av järnvägs drift uppbära ersättning för skada, som ådragits under förrättandet av arbete i statens järnvägars tjänst, samt till änkor och barn efter sådan befattningshavare vid statens järnvägar, som dödsats under förrättandet av arbete i statens järnvägars tjänst, och till vilka änkor och barn på denna grund utgår ersättning enligt ovan nämnda lag, må såsom dyrtidstillägg för år 1918 utbetalas ett belopp, motsvarande vad som i krigstidstillägg och extra krigstidstillägg under nämnda år skulle hava utgått, därest å ersättningen fått beräknas dylika tillägg enligt de för f. d. befattningshavare i statens tjänst respektive änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst för år 1918 gällande grunder;

skolande, där jämte ersättningen åtnjutits pension, varå krigstidstillägg och extra krigstidstillägg av statsmedel utgått, dyrtidstillägget

beräknas å ersättningens och pensionens sammanlagda belopp, därvid å dyrtidstillägget avdrag skall göras för vad som i krigstidstillägg och extra krigstidstillägg å pensionen redan uppburits;

dels ock till bestridande av kostnaderna för ovannämnda dyrtidstillägg å tilläggsstat för år 1919 under tionde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag å 116,000 kronor.

Ifrågavarande proposition har hänvisats till bankoutskottet för förberedande behandling. Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

I propositionen omnämnda f. d. befattningshavare samt änkor och barn efter befattningshavare hava icke förut erhållit krigstidstillägg i likhet med motsvarande grupper av verkliga pensionärer. Kungl. Maj:t har emellertid i propositionerna nr 226 och 227 rörande dyrtidstillägg åt f. d. befattningshavare i statens tjänst och åt änkor och barn efter avlidna statstjänare föreslagit, att dyrtidstillägg enligt de i dessa propositioner förordade grunder skulle få åtnjutas jämväl av i förevarande proposition avsedda personer. Utskottet har förut denna dag tillstyrkt bifall till berörda propositioner med vissa ändringar, vilka dock icke innebära någon ändring i ifrågavarande personers rätt till dyrtidstillägg. Ehuru utskottet sålunda anser, att dessa f. d. befattningshavare samt änkor och barn efter befattningshavare i avseende å rätten till dyrtidstillägg äro att jämställa med pensionerade f. d. befattningshavare samt pensionsberättigade änkor och barn efter befattningshavare, ställer sig utskottet synnerligen tveksamt till den i förevarande proposition gjorda framställningen, att till ifrågavarande personer nu jämväl skulle utbetalas, vad som under år 1918 skulle tillkommit dem, därest de under detta år fått beräkna krigstidstillägg å till dem jämlikt ovanberörda lag den 12 mars 1886 utgående ersättningar. Enligt utskottets åsikt är det i allmänhet icke lämpligt att giva avlöningsbestämmelser retroaktiv verkan. Emellertid har utskottet funnit, att i förevarande fall så starka skäl äro förebragta, att trots nämnda betänkligheter anledning finnes att göra undantag från denna regel. Utskottet vill dock framhålla, att ett bifall till Kungl. Maj:ts förslag icke får på något sätt anses såsom prejudicerande beträffande andra personalgrupper, som framdeles möjligen skulle anses böra komma i åtnjutande av någon liknande förmån.

Utskottet får således hemställa,

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 8 saml. 47 häft. (Nr 67-73.)

att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts ifrågasvarande proposition, må

1) medgiva, att till f. d. befattningshavare hos statens järnvägar, vilka enligt lagen den 12 mars 1886 angående ansvarighet för skada i följd av järnvägs drift uppbära ersättning för skada, som ådragits under förrättandet av arbete i statens järnvägars tjänst, samt till änkor och barn efter sådan befattningshavare vid statens järnvägar, som dödats under förrättandet av arbete i statens järnvägars tjänst, och till vilka änkor och barn på denna grund utgår ersättning enligt ovannämnda lag, må såsom dyrtidstillägg för år 1918 utbetalas ett belopp, motsvarande vad som i krigstidstillägg och extra krigstidstillägg under nämnda år skulle hava utgått, därest å ersättningen fått beräknas dylika tillägg enligt de för f. d. befattningshavare i statens tjänst respektive änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst för år 1918 gällande grunder;

skolande, där jämte ersättningen åtnjutits pension, varå krigstidstillägg och extra krigstidstillägg av statsmedel utgått, dyrtidstillägget beräknas å ersättningens och pensionens sammanlagda belopp, därvid å dyrtidstillägget avdrag skall göras för vad som i krigstidstillägg och extra krigstidstillägg å pensionen redan uppburits; samt

2) till bestridande av kostnaderna för ovannämnda dyrtidstillägg å tilläggsstat för år 1919 under tionde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag å 116,000 kronor.

Stockholm den 23 maj 1919.

På bankoutskottets vägnar:

ERNST HEDENSTIERNA.